

1.- Explica què signifiquen les següents definicions de filosofia:

A- *"Estudi que té com a objectiu la comprensió de l'home i del món mitjançant una explicació última"*

B- *"L'objecte de la filosofia és la mateixa filosofia"*

C- *"Estudi de les formes del pensament i dels procediments de l'esperit humà"*

2.- Explica l'etimologia de la paraula "filosofia"

3.- Explica les característiques del relat mitològic

4.- Explica les característiques de la filosofia

5.- Classifica les diferents branques de la filosofia

6.- Quines característiques aporta la filosofia en l'explicació dels fenòmens?

7.- Explica el significat d'aquest text i contesta les següents preguntes

Que [la filosofia] no es tracta d'una ciència productiva, és evident ja pels primers que van filosofar. Perquè els homes comencen i van començar sempre a filosofar moguts per l'admiració; al principi admirats davant els fenòmens sorprenents més comuns; després avançant a poc a poc i plantejant-se problemes majors, com les canvis de la lluna i els relatius a sol i a les estrelles, i la generació de l'univers.

Però el que es planteja un problema o s'admira, reconeix la seva ignorància. (Per això també aquell qui estima els mites és d'alguna manera filòsof; doncs el mite es compon d'elements meravellosos). De manera que, si van filosofar per fugir de la ignorància, és clar que buscaven el saber en vista del coneixement, i no per alguna utilitat.

I així ho testifica el que va succeir. Ja que aquesta disciplina va començar a cercar-se quan ja existien gairebé totes les coses necessàries i les relatives al descans i a l'ornament de la vida. És, doncs, evident que no la cerquem per cap altra utilitat, sinó que, així com anomenem home lliure a aquell que és per a si mateix i no per a un altre, així considerem a aquesta com l'única ciència lliure, doncs aquesta sola és per a si mateixa. Així, doncs, totes les ciències són més necessàries que aquesta; però millor, no ho és cap.

A – Què ens porta a filosofar?

B – Quina relació existeix entre el mite i la filosofia?

C – En quin sentit la filosofia no és un saber útil?

8.- Explica l'evolució del concepte de ciència

9.- Defineix inducció i deducció amb les teves pròpies paraules

10.- Quins d'aquests arguments són deductius i quins inductius

- A) Si l'àrbitre hagués xiulat el final del partit, el nostre equip s'hauria classificat per a la final. I si s'hagués classificat, podria haver guanyat la copa. El cas és que no ha guanyat la copa. Per tant, l'àrbitre no va xiular el final del partit.
- B) Set de cada vuit àrbitres són dolents, o sigui que, el proper que ens arbitra serà dolent.
- C) L'àrbitre que pitjor ens ha arbitrat ha estat un noi, o sigui que, el pitjor àrbitre és un noi.
- D) Tots els àrbitres són mentiders i en Joan és un mentider o sigui que, segur que és àrbitre.
- E) Si vas a Sevilla et regalen una flor, i com te n'han regalada una és que has anat a Sevilla.
- F) Només m'han atracat una vegada i va ser un noi jove. Compte! amb els nois joves.
- G) De deu vegades que he anat a Madrid, només dues no m'han perdut les maletes a l'aeroport; per tant, suposo que demà a l'aeroport de Madrid em tornaran a perdre les maletes.
- H) Tots els lladres són calbs i el meu veí és calb; segur que qualsevol dia em robarà.

11.- Defineix què és una ciència i si la filosofia pot ser considerada com a ciència

12.- Explica els diferents graus de coneixement i les diferents possibilitats de coneixement

13.- Defineix què és la veritat

14.- Posa un exemple de cadascun dels criteris de veritat

15.- Llegeix atentament aquests textos i contesta les preguntes

"Cap home, però, que només hagi vist moure's un cos després d'haver estat impulsat per un altre, podrà inferir que qualsevol altre cos es mourà si rep un impuls igual. Totes les inferències fetes a partir de l'experiència, per tant, són efecte del costum, i no pas del raonament. El costum, doncs, és el gran guia de la vida humana. Només aquest principi converteix en útil la nostra experiència i ens fa esperar, per al futur, un seguit de fets similars als que han aparegut en el passat".

- A) Què vol expressar l'autor? (idees fonamentals del text)
- B) Quina actitud de coneixement adopta l'autor en el text (realista, idealista, racionalista...)? Per què?
- C) Desenvolupa els aspectes més significatius del corrent filosòfic que expressa el text

«No admetre mai com a vertadera cap cosa sense conèixer amb evidència que ho era: és a dir, evitar amb tota atenció la precipitació i la prevenció, i no comprendre en els meus judicis ni més menys que el que es presentés tan clarament i distintament al meu esperit que no tingués cap ocasió per posar-ho en dubte»

D) Què vol expressar l'autor? (idees fonamentals del text)

E) Quina actitud de coneixement adopta l'autor en el text (realista, idealista, escèptica, racionalista...)? Per què?

F) Desenvolupa els aspectes més significatius del corrent filosòfic que expressa el text

No hi ha dubte que tot el nostre coneixement comença amb l'experiència. Perquè com podria ser despertada a actuar la facultat de conèixer sinó mitjançant objectes que afecten els nostres sentits i que ara produeixen per si mateixos representacions, ara posen en moviment la capacitat de l'enteniment per comparar aquestes representacions per enllaçar-les i separar-les i per elaborar d'aquesta manera la matèria bruta de les impressions sensibles amb vista a un coneixement dels objectes denominat experiència? Per consegüent, en l'ordre temporal, cap coneixement precedeix a l'experiència i tot coneixement comença amb ella.

Però encara que tot el nostre coneixement comenci amb l'experiència, no per això procedeix tot ell de l'experiència. En efecte, podria ocórrer que el nostre mateix coneixement empíric fora una composició del que rebem mitjançant les impressions i del que la nostra pròpia facultat de conèixer produeix (simplement motivada per les impressions) a partir de si mateixa.

G) Què vol expressar l'autor? (idees fonamentals del text)

H) Quina actitud de coneixement adopta l'autor en el text (realista, idealista, escèptica, racionalista...)? Per què?

I) Desenvolupa els aspectes més significatius del corrent filosòfic que expressa el text

16.- Completa el següent quadre

	IDEALISME	EMPIRISME	RACIONALISME	REALISME
Quina és la facultat del coneixement?				
Quins són els principis axiomàtics del coneixement?				
Mètode de coneixement				
Es pot conèixer-ho tot?				

17.- Assenyala les diferències entre monisme i dualisme

18.- Compara la concepció d'ésser humà de Plató i d'Aristòtil

19.- Segons el teu parer: "tinc un cos o sóc un cos"?

20.- Llegeix el següent text i respon les preguntes:

Concloc rectament que la meua essència consisteix només a ser una cosa que pensa, o una substància l'essència o naturalesa de la qual només consisteix en pensar. I tot i que potser (o més ben dit, amb tota seguretat, com diré de seguida) tinc un cos al qual estic estretament unit, amb tot, ja que, d'una banda, tinc una idea clara i diferent de mi mateix, pel que fa al fet que jo sóc només una cosa que pensa i, d'altra banda, tinc una idea diferent del cos (...) és cert aleshores que aquest jo (és a dir la meua ànima, per la qual sóc el que sóc) és completament diferent del meu cos, i que pot existir sense ell.

René Descartes

Explica breument el text

Quina idea té Descartes del seu propi jo? Per què?

Valora l'opinió de Descartes i digues quin tipus de concepció es deriva de l'ésser humà segons el seu pensament

21.- Llegeix el següent text i respon les preguntes:

L'ànima és causa i principi del cos vivent. Es pot entendre de moltes maneres. Però l'ànima és causa juntament amb els tres modes que hem definit; indica d'on prové el moviment; i la causa per la qual s'efectua; i finalment l'ànima és la causa perquè és l'essència dels cosos animats. Que sigui l'essència és evident; perquè l'essència és en totes les coses la causa de l'existència, i la causa i el principi d'aquesta vida és l'ànima.

Aristòtil

Explica breument el text

Què entén Aristòtil per essència?

Quina és la concepció aristotèlica de l'ésser humà i en què es diferencia de Plató?

22.- Per què parlem de l'autoconsciència humana?

23.- Quina diferència hi ha entre raó teòrica i raó pràctica?

24.- Llegeix el següent text i respon les preguntes:

No ens hem donat a nosaltres la vida, sinó que ens la trobem justament quan ens trobem amb nosaltres. (...) En les línies radicals, la vida és sempre imprevista. No ens han anunciat abans d'entrar-hi –en el seu escenari, que és sempre un de concret i determinat–; no ens han preparat. Aquest caràcter sobtat i imprevist és essencial en la vida.

Ortega y Gasset

Explica breument el text

Què significa segons l'autor que l'ésser humà és empès a l'existència?

Valora l'opinió d'Ortega i explica les implicacions de les seves opinions

25. Explica la màxima de Sant Agustí “estima i fes el que vulguis”.

26.- Quin valor moral dóna Hume als sentiments?

27.- Quines funcions desenvolupa la consciència moral a la nostra vida?

28.- Quines condicions ha d'haver-hi per poder dir que una persona és responsable dels seus actes?

29.- Per què podem afirmar que les persones són inevitablement lliures? Per què podem afirmar, igualment, que les persones són inevitablement morals?

30.- Explica quin és l'autor del primer raonament filosòfic de la història.

31.- Enuncia, ordenadament, quines són les etapes de la filosofia grega (no cal explicar-les).

32.- Identifica quins autors fan referència als següents termes (pneuma, neikos, homeomeries.) en la seva filosofia.

33.- Explica què és el “logos” segons Heràclit.

34.- Explica la filosofia d'Empèdocles sense fer referència a la seva teoria del coneixement ni el llibre de Purificacions

- 35.- Què vol demostrar Zenó amb les seves apories.
- 36.- Explica la teoria del coneixement d'Anaxàgoras.
- 37.- Explica com són els àtoms, segons Leucip i Demòcrit, i com actúan.
- 38.- Identifica quins autors fan referència als següents termes (apeiron, nous, àtoms.) en la seva filosofia.
- 39.- Digues quin element és l'arkhé segons Tales, Anaxímenes i Anaximandre
- 40.- Quin filòsof va escriure la primera obra filosòfica de la qual es conserva, com a mínim, algun fragment?
- 41.- Quines característiques té l'Ésser de Parmènides. Explica-les.
- 42.- Explica el significat del següent fragment d'Heràclit i com està articulat a la seva filosofia. "El conflicte és el pare de totes les coses, el rei de totes les coses"
- 43.- Explica els diferents factors pels quals apareix la filosofia a les colònies gregues?.
- 44.- Quins filòsofs fan servir en la seva filosofia les següents expressions: "tot flueix", "tot està en tot", "lo semejante conoce lo semejante".
- 45.- Explica la teoria del coneixement dels Atomistes.